

Procedure wensen en bedenkingen

Datum : 24 september 2025
Aan : Presidium
Van : Griffie
Betreft : Procedure wensen en bedenkingen

Aanleiding

- In enkele voorkomende gevallen is het college volgens de Gemeentewet verplicht de gemeenteraad in de gelegenheid te stellen om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen, alvorens het college een besluit neemt.
- De wet schrijft voor dat het college dit moet doen, maar niet op welke wijze. In gemeenteland zijn er daarom verschillende werkwijze ontstaan. En in Arnhem is niet een duidelijke keuze gemaakt voor één daarvan.
- Met deze notitie willen wij u voorstellen een besluit te nemen over een te hanteren procedure. Zodat voor raadsleden, het college en de ambtelijke organisatie duidelijk is hoe zij hiermee om dienen te gaan.

Voorstel

De griffie stelt voor de volgende procedure te hanteren:

- Bij een wensen en bedenkingen-procedure stuurt het college een raadsvoorstel met daarin opgenomen:
  - het besluit dat het college moet nemen;
  - het voorstel om 'Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken'
- De raad kan middels amendement(en) wensen en bedenkingen toevoegen, waarna de raad daarover een besluit neemt.
- Afhankelijk van de zwaarte van de inhoud kan gekozen worden voor een volledige behandeling in raadskamers, met een aparte bespreking van moties en amendementen of kan worden volstaan met een agendering direct op de besluitvormende raadsvergadering.

Kan het presidium instemmen met deze procedure?

Toelichting

Toelichting voorstel met overwegingen

Het advies van de griffie om wensen en bedenkingen via een raadsvoorstel voor te leggen bij de raad is gebaseerd op de volgende overwegingen:

- De Gemeentewet schrijft voor dat 'de raad' in de gelegenheid wordt gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken: niet raadsleden, niet fracties, maar de gemeenteraad als

bestuursorgaan. Dat maakt dat ook alleen de gemeenteraad in gezamenlijkheid kan besluiten over een wens of een bedenking. Dat maakt dat hierover altijd in een raadsvergadering over besloten moet worden door stemming. Deze insteek is niet vanzelfsprekend. Er zijn gemeenten die ervoor kiezen om geen besluit te laten nemen door de raad, omdat zij van mening zijn dat het voldoende is dat leden van de gemeenteraad worden gehoord (zie ook alternatief 3 en 5).

- Een logisch gevolg daarvan is dan ook om de gebruikelijke procedure daarvoor te hanteren: namelijk een raadsvoorstel. En dit heeft een aantal voordelen:
  - In een raadsvoorstel kan het college alle informatie kwijt en de raad zo goed mogelijk voorbereiden op het te nemen besluit.
  - Door de gebruikelijke procedure te hanteren is het ook voor iedereen duidelijk hoe die gaat: zowel voor ambtenaren, raadsleden als het college. Dit heeft voor de griffie de voorkeur boven een nieuwe, bijvoorbeeld schriftelijke, procedure te introduceren.
  - De behandeling van een raadsvoorstel kent een mate van flexibiliteit: als de inhoud het vraagt kan het de reguliere procedure doorlopen. Van een informatieve bespreking, een meningsvormende bespreking naar een bespreking van amendementen en moties en uiteindelijk pas besluitvorming. Mocht het onderwerp echter licht zijn kan het direct ter besluitvorming worden geagendeerd. De doorlooptijd hoeft dus niet lang te zijn.
- Het besluit van de gemeenteraad geeft altijd de meeste duidelijkheid richting het college. Of de raad neemt in meerderheid het oorspronkelijke voorstel (om dus geen wensen en bedenkingen af te geven) over, of de raad besluit via een amendement wel een wens of bedenking mee te geven. Die wens of bedenking kan dan altijd rekenen op de meerderheid van de raad. Als gekozen wordt voor een procedure waarin de raad niet een besluit hoeft te nemen, maar er bijvoorbeeld alleen over gesproken wordt (zie alternatief 5), dan blijft uiteindelijk onduidelijk wat het standpunt van de gemeenteraad als orgaan is.

Alternatieven

Naast het gebruik van een raadsvoorstel zijn er ook andere manieren waarop de procedure kan worden ingericht. En ook worden ingericht. Zie hieronder een overzicht.

1. Ter informatie; initiatief voor een vervolg ligt bij individuele raadsleden
  - Het college informeert de raad van het voorgenomen besluit. Dit is een mededeling in de vorm van een raadsbrief, waarbij de raad 'in de gelegenheid' wordt gesteld om wensen en bedenkingen te uiten.
  - Het is aan een raadslid om vervolgens hier iets mee te doen. Bijvoorbeeld door een motie vreemd in te dienen met een wens of bedenking, of een debatverzoek of een agenderingsverzoek. Of door schriftelijk te reageren.
  - Het initiatief ligt bij de individuele raadsleden.
  - De griffie adviseert negatief op dit alternatief omdat er geen besluit door de gemeenteraad wordt genomen.
2. Ter informatie met schriftelijke ronde georganiseerd door de griffie
  - Het college informeert de raad van het voorgenomen besluit. Dit is een mededeling in de vorm van een raadsbrief, waarbij de raad 'in de gelegenheid' wordt gesteld om wensen en bedenkingen te uiten.

- De griffie informeert schriftelijk bij de fracties of er wensen en bedenkingen zijn. De griffie inventariseert dat en maakt er een overzicht van. Vervolgens inventariseert de griffie schriftelijk of er andere fracties de ingebrachte wensen en bedenkingen steunen. Ten slotte schrijft de griffie een brief aan het college met daarin het overzicht van de wensen en bedenkingen met daarbij aangegeven welke fracties dat steunen. Er is geen mondeling debat over geweest.
  - Initiatief ligt bij de griffie.
  - De griffie adviseert negatief op dit alternatief omdat er geen besluit door de gemeenteraad wordt genomen. Bovendien vraagt het extra administratieve handelingen en is het een nieuwe werkwijze die onbekend is voor iedereen.
3. Ter informatie met schriftelijke ronde georganiseerd door het college
- Het komt in gemeenteland voor dat het college schriftelijk uitvraagt bij fracties of zij wensen en bedenkingen hebben. Het is vervolgens aan het college om dan die reacties te duiden.
  - De griffie adviseert negatief op dit alternatief omdat er geen besluit door de gemeenteraad wordt genomen.
4. Ter informatie met schriftelijke ronde + raadsbesluit over de brief
- Hetzelfde proces als bij 2, maar de brief die de griffie naar het college moet versturen wordt geagendeerd op een besluitvormende raadsvergadering en ter besluitvorming voorgelegd.
  - Op deze manier zijn de genoemde wensen en bedenkingen een besluit van de gemeenteraad.
  - De griffie adviseert negatief omdat het extra administratieve handelingen vraagt en het betreft een omslachtige werkwijze die onbekend is bij iedereen. Bovendien is er geen ruimte om hier het debat over te kunnen voeren.
5. Gebruik gespreksnotitie
- Het college stelt de raad in de gelegenheid om wensen en bedenkingen te uiten door het aanbieden van een gespreksnotitie.
  - Tijdens de bespreking van de gespreksnotitie kunnen fracties mondeling hun wensen en bedenkingen uiten. Het is vervolgens aan de betrokken wethouder om 'op te halen' wat de wensen en bedenkingen zijn en vervolgens te duiden of dat gevolgen heeft voor het te nemen besluit door het college.
  - De griffie adviseert negatief op deze variant omdat het geen besluit is door de gemeenteraad, en er dus ruis kan ontstaan over het standpunt.

Juridisch kader

1. Artikel 169 lid 4 Gemeentewet

Dit artikel bepaalt dat het college de raad vooraf moet informeren over besluiten die ingrijpende gevolgen kunnen hebben. Daarbij moet de raad de gelegenheid krijgen om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Het gaat hier om een informatieplicht en een gelegenheid tot inspraak, niet om instemmingsrecht.

2. Artikel 160 lid 1 sub d t/m h Gemeentewet

Hierin staan specifieke bevoegdheden van het college waarbij de voorhangprocedure (procedure van wensen en bedenkingen) van toepassing is. Bijvoorbeeld:

- tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de gemeente te besluiten

- Het voeren van rechtsgedingen
- Het voorbereiden van civiele verdediging
- Het instellen, afschaffen of veranderen van markten

3. Artikel 160 lid 2 Gemeentewet

Besluit tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen.

In de wet staat niet duidelijk omschreven of een wens of bedenking een raadsbesluit moet zijn of dat het ook een individuele uiting van een raadslid of fractie kan zijn.